

Свака рационализација Владе у позадини мора имати јасну идеју зашто се у њу полази – да ли је последица притиска јавности, или ће допринети ефикасности рада министарстава и Владе у целини, истиче министар за људска и мањинска права Светозар Чиплић.

– Мој је став да је Владу требало смањивати прошле или ове године. У предизборној години, када нас чекају веома озбиљни послови, почевши од одговора на Упитник Европске комисије, није рационално ући у такав подухват. Рецимо, с обзиром на то да раније није постојало, мом је министарству требало три-четири месеца да се ухода и профункционише на прави начин. Е сад, када та три-четири месеца ставите у контекст четири године, то није много. Међутим, ако би сада те послове требало да преузме неко друго министарство, три-четири месеца на период од свега годину дана представљало би потпуни промашај. Ипак, с обзиром на то да је Министарство настало са примарном идејом да се подигне ниво поштовања људских и права мањина, свој основни задатак смо испунили: донети су Закон о забрани дискриминације и Закон о националним саветима, изабрано је 18 националних савета – само један није конституисан – па у том контексту ни ово министарство не мора више да постоји. Али о томе не одлучују ни медији ни министри – каже Чиплић за „Дневник”.

Управо због тог једног националног савета – бошњачког – највише сте на мети критике, при чему ЛДП тражи и да будете сменени?

– Нови избори за Бошњачки национални савет ће бити одржани у првој половини априла. Тачно кад, још не могу рећи, јер су у току консултације о формирању привременог органа националног савета са све три листе које су освојиле мандате. Иначе, још летос, одмах након оцене повереника за заштиту равноправности – иако се с њом нисам слагао – из Пословника о конституисању Бошњачког националног савета избачена је одредба о обавезној верификацији две трећине мандата. И да су хтели да конституишу савет, Бошњаци су то могли да ураде, али јасно је да није само Пословник био проблем.

Ипак, Бошњачка културна заједница, чији је носилац листе муфтија Муамер Зукорлић, поручила је да неће учествовати на поновљеним изборима ако цео процес не буде водио ОЕБС, и то седиште у Бечу а не Мисија у Београду?

– Бошњачка културна заједница је често знала да закуца на отворена врата, па кад види да су та врата отворена, онда ни не уђе. У име ОЕБС-а ради мисија у свакој држави, па је у том смислу захтев БКЗ, баш као и мноштво других, немогуће остварити. Мислим да, заправо, листа БКЗ сада покушава да калкулише са својим изласком на изборе, јер је јасно да су одмах након избора изгубили значајен део подршке, и то због чињенице да је муфтија Зукорлић отворио низ питања која немају везе с питањима образовања и културе Бошњака. Тиме је направио поделу међу самим Бошњацима, при томе се конфронтирајући са проевропском политиком у Србији.

Муфтија Зукорлић је упозорио да „режим игнорише стварност, позив на дијалог, истовремено покушавајући да све држи под контролом преко 'добрих Бошњака'", те да тиме расте шанса да Санџак постане ново Косово?

– Бесмислица. У ситуацији када већ читаву деценију покушавамо да стабилизујемо државу и политичку заједницу, опет се појављује неко ко би хтео то да уздрма. Бошњаци имају и своју локалну власт и своје представнике у парламенту, и своје ministre, при чему ни Расим Љајић ни Сулејман Угљанин нису никакве марионете, већ потврђени национални лидери. Нажалост, правећи паралеле између Санџака с једне стране, и Косова с друге, муфтија Зукорлић само хоће да себи да на тежини. Јер, свестан је да питање Косова буди веома тешке реминисценције међу грађанима Србије. Али то је веома опасна политичка работа једног верског лидера.

Чињеница је, међутим, да држава није адекватно реаговала на неке потезе у Санџаку, попут подизања споменика у селу Штитково крај Нове Вароши четничком војводи Вуку Калаитовићу, одговорном за масакр Бошњака у том крају?

– Као државна и политичка власт ми морамо да спречимо да се отварају питања која би могла да буду полазна тачка сукоба Срба и Бошњака. Нажалост, муфтија Зукорлић, насупрот томе, жели да радикализује прилике у Санџаку, јер у сукобима види потенцијални извор своје политичке снаге. Њему не одговара стабилна,

рационализована ситуација. И зато треба бити свестан тога да управо поменути догађај показује у ком правцу води Зукорлићева политика, јер се ради о опасном ексцесу чији актери оправдање траже у муфтијиним понашањима. Ипак, уверен сам у то да се ситуација неће радикализовати, те да ће и муфтија увидети да том методологијом „производње тензија” ништа не може постићи.

А може ли захтев муфтије Зукорлића за аутономијом Санџака да утиче на толико очекивану децентрализацију, у смислу да ће противници тог процеса искористити његове ставове како би „хранили” страхове од регионализације?

– Муамер Зукорлић може многе ствари да поквари. Али уколико постоји чврста политичка воља да се крене у процес регионализације, са јасном представом о томе шта она доноси грађанима, онда ни муфтија ту не може ништа. Ипак, треба јасно разграничити његове 'аутономистичке идеје', које су доста немуште. Наиме, муфтија Зукорлић и људи око њега очито уопште нису схватили шта значи регионализација. Када у модерној Европи говорите о регионима, то онда, најпре, подразумева јединице од 800.000 до 2.000.000 становника. У Санџаку нема толико људи. Друго, он говори о мањинској бошњачкој аутономији, а на том простору живи и огроман број Срба. Треће, потпуно је бесмислена његова прича о повезивању два Санџака, у Србији и Црној Гори, као и оживљавању неких 'историјских аутономија'. У сваком случају, савремена пракса подразумева уређење државе где је регионализација додатни механизам у рукама грађана, а не неке националне заједнице.

Колико је сама држава допринела подели унутар бошњачке заједнице, јер не треба заборавити да је приликом формирања Исламске заједнице Србије 2007. године, коју предводи реис ул улема Адем Зилкић, са разних страна оцењено да се ради о политичком пројекту Војислава Коштунице?

– Начин на које се организују исламске заједнице дозвољава да постоје две. Верујем да је на самом почетку, када је формирана нова исламска заједница, та ситуација била стресна. Али то је ипак била воља самих Бошњака, одраз чињенице да постоје проблеми унутар саме заједнице и да се у њој одиграва озбиљна политичка утакмица – у коју сада жели да се укључи и трећи тим. Како год, Исламска заједница Србије ужива пун легитимитет међу верницима, што је кључна ствар. Као што је важно и то што постоји воља да се те две заједнице уједине. Проблем је што једна струја жели да буде везана за Исламску заједницу БиХ, док друга струја, подједнако снажна, не би да о верским питањима муслимана у Србији одлучује неко из Сарајева. У сваком случају, верујем да су бошњачки и политички и верски лидери до сада схватили да та врста поделе не доноси

ништа добро самим Бошњацима.

(Дневник)